

Kursplan

för kurs på grundnivå

Rättspsykologi II

Forensic Psychology II

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Kurskod:	PS2255
Gäller från:	VT 2014
Fastställd:	2007-06-12
Ändrad:	2014-01-15
Institution	Psykologiska institutionen
Huvudområde:	Psykologi
Fördjupning:	G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Rättspsykologi II, 15 högskolepoäng, inrättad och fastställd av Psykologiska institutionens styrelse 2007 06 12.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Rättspsykologi I eller motsvarande

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
2259	Psykologiska aspekter på brottslighet	4
2260	Psykologisk kunskap i brottsutredningar	4
2261	Brott och psykologi i domstol, media och debatt	4
2262	Rättsfalls- och litteraturseminarier	3

Kursens innehåll

Psykologiska aspekter på brottslighet, 4 hp

Denna delkurs behandlar psykologiska aspekter på brottslighet och tar bl a upp psykologisk kunskap om brottsligt beteende och dess konsekvenser samt teorier angående vilka som begår brott. Momentet tar bland annat upp kulturella aspekter på brott, förföljelsebrott (stalking) och läs- och skrivsvårigheter bland kriminellt belastade. Momentet ger även en orientering i rättsmedicin.

Psykologisk kunskap i brottsutredningar, 4 hp

Kursens andra delkurs fokuserar på psykologisk kunskap i brottsutredningar. En central del inom momentet är intervjumetodik där kunskaper ges dels beträffande strategier och effekter av olika intervjutekniker med vittnen och brottsoffer, dels i samband med förhör med misstänkta gärningsmän. Denna delkurs utgör även en fördjupning och utvidgning beträffande utredningar av sexuella övergrepp mot barn och annan problematik som rör barn som brottsoffer. Momentet behandlar även omständigheter under vilka falska erkännanden kan uppkomma. Vidare ges en orientering i olika metoder för profilering av gärningsmän.

Brott och psykologi i domstol, media och debatt, 4 hp

Delkursen berör bl. a. psykologiska effekter av medias bevakning av brottslighet; hur rädsla för brott uppkommer och vilka effekter denna medieexponering får för individer och samhälle. Vidare studeras specifika psykologiska fenomen som kan inverka vid domstolsbeslut samt olika roller psykologisk expertis kan ha i förundersökningar och domstolar. Momentet ger en orientering i "therapeutic jurisprudence" dvs. den rättsfilosofi och praxis som syftar till att öka de inblandades sociala och psykologiska välbefinnande.

Rättsfalls- och litteraturseminarier, 3 hp

Under Rättsfallsseminarierna och litteraturseminariet diskuterar kursdeltagarna litteratur och fallbeskrivningar samt genomför övningar med anknytning till de ämnesområden som kursen omfattar.

Förväntade studieresultat

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- redogöra för psykologiska aspekter av brottslighet i vid bemärkelse.
- redogöra för hur vetenskapligt grundad psykologisk kunskap kan bidra till förhöjd kvalitet i brottsutredningar
- problematisera och diskutera olika kontroversiella rättspsykologiska fenomen och dess relevans i ett rättsligt kontext.

Undervisning

Kursen består av fyra moment:

1. Psykologiska aspekter på brottslighet, 4 hp
2. Psykologisk kunskap i brottsutredningar, 4 hp
3. Brotts och psykologi i domstol, media och debatt, 4 hp
4. Rättsfalls- och litteraturseminarier, 3 hp

Undervisningen består av lektioner, seminarier och tillämpade övningar. Närvaro är obligatorisk vid del av undervisningen. Andelen obligatorier anges närmare i kursanvisningarna.

Kunskapskontroll och examination

Examinationen kan ske i form av skriftliga prov, grupparbeten, laborationsrapporter samt temaarbeten.

Som betyg på kursen används en 7-gradig målrelaterad betygskala med bokstavsbezeichnungarna A till E för godkända resultat och Fx och F för icke godkända resultat:

- A-Utmärkt
- B-Mycket bra
- C-Bra
- D-Tillfredställande
- E-Tillräckligt
- Fx- Otillräckligt
- F-Helt otillräckligt

Betygen skall vara målrelaterade, vilket innebär att betygen skall återspegla hur väl studenten uppnått de förväntade studieresultaten (lärandemålen), som preciseras i varje kursplan respektive delkursanvisning. Betyg sätts först på varje delkurs för sig och därefter sammanvägs dessa till ett betyg för hela kursen. Principen är att kursbetyget utgör ett vägt medeltal av betygen på de ingående delkurserna, dvs betyg på varje delkurs transformeras till en femstegsskala (A=5p, B=4p.....E=1p), och viktas sedan med andelen poäng (hp) från varje delkurs, varefter ett medeltal beräknas. Medeltalet avrundas till närmaste heltal (0,5 och uppåt ger det närmast högre talet) och åter översätts till bokstavsbezeichnungarna.

Beräkningen kan uttryckas i formeln $Kursbetyg = (P1 * K1 + P2 * K2 + P3 * K3 \dots) / (P1 + P2 + P3 \dots)$

Där K1, K2 osv är betyg på respektive delkurs (på skalan 1-5) och P1, P2 osv är delkursernas poängomfång (hp).

Om vissa inslag i delkurserna inte ger graderade betyg betraktas dessa som kurskrav och delkursbetyget baseras på de inslag som graderas (förutsatt att minst 50% av totalpoängen på kursen graderas).

För studerande som inte blivit godkänd vid det ordinarie provtillfället anordnas ytterligare prov i nära anslutning till det förra. Studerande som har underkänts två gånger i prov på någon av delkurserna har rätt att

begära att annan lärare skall utses för att bestämma betyg på delkursen. Framställan härom skall göras hos det organ, som har utsett lärare att bestämma betyg på kursen.

Övrigt

Enligt beslut i fakultetsnämnden 2007-05-31 gäller att när kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan.

Kurslitteratur

•Christianson, S.Å., & Ehrencrona, M. (2011). Psykologi och bevisvärdering: Myter om trovärdighet och tillförlitlighet. Stockholm: Norstedts Juridik. (250 s)

•Granhag, P.A. (Ed.) (2010). Forensic psychology in context. Nordic and international approaches. Devon: William Publishing. (valda delar; 170 s)

•Granhag, P. A. & Christianson, S. Å. (Red.) (2008) Handbok i rättspsykologi. Stockholm: Liber. (valda delar 280 s)

•Canter, D., & Young, D. (2009). Investigative psychology: Offender profiling and the analysis of criminal action. John Wiley & Sons. (valda delar, 250s)

Artiklar/bokkapitel (ca 150 s)

•Alm, C., Berman, A. H., Kristiansson, M., Lindqvist, P., Palmstierna, T., & Gumpert, C. H. (2010). Gender differences in re-offending among psychiatrically examined Swedish offenders. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 20, 323-334.

•Corovic, J., Christianson, S. Å., & Bergman, L. R. (2012). From crime scene actions in stranger rape to prediction of rapist type: Single victim or serial rapist? *Behavioral Sciences and the Law*, 30, 764-781.

•Diesen, C. (2001). Terapeutisk juridik. *Juridisk Tidskrift*, Nr. 1, s. 15-33.

•Hau, H. G., & Smedler, A-C. (2011). Different problems - same treatment. Swedish juvenile offenders in community-based rehabilitative programmes. *International Journal of Social Welfare*, 20, 87-96.

•Wolak, J., Finkelhor, D., Mitchell, K.J., & Ybarra, M.L. (2008). Online "predators" and their victims: Myths, realities, and implications for prevention and treatment. *American Psychologist*, 63, 11-128.

•Öst, L.-G. (2010). KBT inom barn- och ungdomspsykiatri. Borås: Natur och Kultur. (Kap 9, 12; 30 s)

•Hansen, E.B., & Breivik, G. (2001). Sensation seeking as a predictor of positive and negative risk behaviour among adolescents. *Personality and Individual Differences*, 30, 627-640.

•Moffitt, T. E. (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behaviour: A developmental taxonomy. *Psychological Review*, 100, 674-701.

•Strand, S. & Belfrage, H. (2005). Gender differences in psychopathy in a Swedish offender sample. *Behavioural Sciences and the Law*, 23, 837-850.